



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 10/2012-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť J. Š., vo výkone trestu, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 20 ods. 1 a 4 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 51 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. Nob 146/2010, resp. sp. zn. Nobs 146/2010 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť J. Š. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. novembra 2011 doručená sťažnosť J. Š. (ďalej len „sťažovateľ“), z obsahu ktorej vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 20 ods. 1 a 4 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 51 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Nob 146/2010, resp. sp. zn. Nobs 146/2010 najmä odpoveďou najvyššieho súdu listom zo 14. septembra 2011.

2. Zo sťažnosti vyplýva (okrem opakovaného dôrazu na porušenie základných práv), že sťažovateľ koncom augusta 2010 požiadal najvyšší súd o vykonanie protestu zmenky. Podľa názoru sťažovateľa na uvedenú žiadosť nebolo zo strany najvyššieho súdu *„riadne a včas reagované... a negatívne dôsledky nebolo možné reálne ani teoreticky odvrátiť právne účinným spôsobom, ani promptnou reakciou na výzvu porušovateľa z 30. 9. 2010, ktorú (sťažovateľ, pozn.) pochopiteľne považoval za obštrukciu porušovateľa (najvyššieho súdu, pozn.) a ako takú za právne irelevantnú, nakoľko už nemohla žiadna reakcia zmeniť skutkový a právny stav, preto nebolo na túto výzvu vôbec reagované“*.

3. Z priloženého listu najvyššieho súdu zo 14. septembra 2011, ktorého obsah sťažovateľ najmä namieta, vyplýva, že sťažovateľ bol najvyšším súdom listom z 30. septembra 2010 doručeným 8. októbra 2010 informovaný o kompetenciách najvyššieho súdu podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) s upozornením, že tento nie je príslušným orgánom na vykonanie protestu zmenky. Najvyšší súd zároveň vyzval sťažovateľa, aby v lehote 5 dní odo dňa doručenia výzvy oznámil, či žiada o postúpenie všetkých s vecou súvisiacich listín orgánu príslušnému na protestovanie zmenky alebo o vrátenie listín. Keďže sťažovateľ na výzvu žiadnym spôsobom nereagoval, najvyšší súd vrátil 21. marca 2011 (podľa údajov o doručení) originál zmenky, ako aj ostatné listiny sťažovateľovi na adresu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ž. Z tohto dôvodu považuje sťažnosť na nečinnosť najvyššieho súdu za nedôvodnú, keďže *„pri vybavovaní Vašej veci zo strany tunajšieho súdu nedošlo k preťahom, práve naopak, nečinný ste zostali Vy, keď ste na výzvu NS SR z 30. septembra 2011 nereagovali“*.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ požaduje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti túto prijal na ďalšie konanie a nálezom rozhodol, že napadnutým postupom najvyššieho súdu boli porušené označené základné a iné práva sťažovateľa. Zároveň žiada priznať finančné zadosťučinenie vo výške 300 000 € a trovy právneho zastúpenia pred ústavným súdom ustanoveného právneho zástupcu.

5. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že sťažovateľ sa už v súvisiacej veci podaním zo 14. októbra 2010 domáhal ochrany základných a iných práv v konaní vedenom pod sp. zn. Rvp 7069/2010. Uvedené podanie bolo v zmysle § 23a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odložené a sťažovateľ bol o ňom vyrozumený listom z 5. mája 2011.

6. Z prílohy tohto podania – listu najvyššieho súdu z 30. septembra 2010, je zrejmé, že najvyšší súd odpovedal na žiadosť sťažovateľa (doručenú 25. augusta 2010) o vykonanie protestu zmenky tak, že ho vyzval v lehote 5 dní od doručenia, aby mu oznámil, ktorému z viacerých príslušných orgánov na protestovanie má postúpiť originál zmenky alebo či sťažovateľ žiada o jeho vrátenie. Výzva bola sťažovateľovi doručená 8. októbra 2010. Sťažovateľ na uvedenú výzvu nereagoval, preto najvyšší súd listiny aj s prílohami 21. marca 2011 sťažovateľovi vrátil.

## II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

9. Podstatou sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa s postupom najvyššieho súdu pri vybavovaní jeho žiadosti o protestáciu zmenky.

Podľa § 79 Zmenkového a šekového zákona č. 191/1950 Sb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zmenkový a šekový zákon“) protest zmenky musí byť urobený súdom, notárom alebo miestnym národným výborom (v súčasnosti príslušným obecným úradom).

Podľa § 8 ods. 1 zákona o súdoch najvyšší súd koná a rozhoduje

- a) o riadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam krajských súdov a Špecializovaného trestného súdu, ak tak ustanovujú predpisy o konaní pred súdmi,
- b) o mimoriadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam okresných súdov, krajských súdov, Špecializovaného trestného súdu a najvyššieho súdu, ak tak ustanovujú predpisy o konaní pred súdmi,
- c) spory o vecnej príslušnosti medzi súdmi a orgánmi verejnej správy,
- d) o odňatí a prikázaní veci inému ako príslušnému súdu, ak tak ustanovuje predpis o konaní pred súdmi,
- e) v iných veciach, ak to zákon alebo medzinárodná zmluva ustanovuje.

Podľa § 8 ods. 2 a 3 zákona o súdoch najvyšší súd vykonáva prieskum rozhodovacej činnosti súdov v právoplatne skončených veciach a dbá o jednotný výklad a jednotné používanie zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov vlastnou rozhodovacou činnosťou a tým, že prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a zverejňuje právoplatné súdne rozhodnutia zásadného významu v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení, všeobecné súdy sú len jedným z možných príslušných orgánov vykonávajúcich protest zmenky, pričom ďalšími protestačnými orgánmi sú v zmysle § 79 zmenkového a šekového zákona notári a obecné úrady.

Zároveň z kompetencií najvyššieho súdu je zrejmé, že tento nie je oprávnený vykonávať protest zmenky.

Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd nepostupoval v danej veci arbitrárne, ak sťažovateľa vyzval, aby sa vyjadril k ďalšiemu postupu v prípade požadovanej protestácie zmenky, a to tým spôsobom, či má postúpiť originál zmenky vrátane jej príloh okresnému súdu príslušnému na protestovanie alebo inému príslušnému orgánu (notárovi alebo obecnému úradu, pozn.), alebo ju vrátiť sťažovateľovi.

Z dôvodu pasivity sťažovateľa (napriek doručenej výzve) a nemožnosti postúpenia veci jednému z viacerých možných do úvahy prichádzajúcich rôznorodých orgánov vykonávajúcich protest zmenky nemožno vyhodnotiť následný postup najvyššieho súdu v podobe vrátenia zmenky a jej príloh ako neprípustný zásah do označených základných práv sťažovateľa. Najvyšší súd v posudzovanom prípade postupoval ústavne konformným spôsobom, keďže nemohol nahrádzať aktivitu sťažovateľa, a tak postupovať nad rámec svojich oprávnení. Sťažovateľ mohol a mal na výzvu najvyššieho súdu reagovať a označiť jeden z orgánov v právomoci, ktorého je vykonanie protestu zmenky (súd, notár, obecný úrad), a týmto spôsobom odvrátiť ním tvrdené „negatívne dôsledky“. Pokiaľ sa teda sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia označených práv napadnutým postupom najvyššieho súdu, ústavný súd konštatuje, že z uvedených dôvodov je *prima facie* nepochybné, že k zásahu do práv sťažovateľa v okolnostiach danej veci nemohlo dôjsť.

10. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2012